

NİKOLA TESLA

O KADAR
CAHİLSİNİZ Kİ
DİNİNİZ VAR
DİYE AHLAKA
İHTİYACINIZ
KALMADIĞINI
SANIYORSUNUZ

TUĞBA SARIÜNAL

DESTEK YAYINLARI: 1347
BİYOGRAFİ: 21

**TUĞBA SARIÜNAL / NİKOLA TESLA - O KADAR CAHİLSİNİZ Kİ,
DİNİNİZ VAR DİYE AHLAKA İHTİYACINIZ
KALMADIĞINI SANIYORSUNUZ**

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumaloğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Özlem Esmergül
Son Okuma: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştu
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Ekim 2020
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-979-1

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkani.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari

Deniz Ofset – Çetin Koçak
Sertifika No. 48625
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

“BIRAKIN
DOĞRULARI
GELECEK SÖYLESİN.
HERKESİ ESERLERİNE VE
BAŞARILARINA GÖRE
DEĞERLENDİRSİN. BUGÜN
ONLARIN OLSUN AMA
UĞRUNDA ÇOK UĞRAŞTIĞIM
GELECEK, BENİMDİR.”

NİKOLA TESLA

O KADAR
CAHİLSİNİZ Kİ
DİNİNİZ VAR
DİYE AHLAKA
İHTİYACINIZ
KALMADIĞINI
SANIYORSUNUZ

TUĞBA SARIÜNAL

Önsöz

Kimsin Sen Tesla?

MÖ 600 yıllarında Eski Yunanlılar, fosilleşmiş ağaç reçinelerinde sürtünme yoluyla oluşan çekim gücünü keşfederler. Farkında olmadan statik elektriği bulan Yunanlılardan yaklaşık 2200 yıl sonra, İngiliz doktor William Gilbert, bu sürtünme gücünü tanımlamak için Latince “electricus” kelimesini kullanır.

1752 yılında ise Benjamin Franklin, ünlü uçurtma deneyiyle yıldırım ve elektrik kıvılcımlarının aynı şey olduğunu kanıtlar. 1800’lerde Alessandro Volta ilk elektrik bataryasını icat eder ve böylece doğru akım da doğmuş olur.

Alternatif akım üreteçlerinin temeli Michael Faraday tarafından atılmış olsa da, 1832 yılında Hippolyte Pixii tarafından ilk alternatif akım üretici tasarlanır. Yani öğrendiğimiz haliyle, doğru akım Edison’un, alternatif akım ise Tesla’nın icadı değildir.

Ancak bilimde yenilikler ve gelişmeler adeta bir zincirin tamamlanan halkalarına benzediğinden, üstün zekâlı bir elektrik mühendisi tarafından sonsuza dek enerji üretme hayaliyle inanılmaz şekilde dönüşüme uğratılır. Bu mühendisin adı Nikola Tesla'dır.

Hayatlarımızı kolaylaştıran, evreni tanımamıza aracı ve hatta medeniyetin geldiği noktada en büyük belirleyici olan elektrik, aslında doğadaki cisimlerin hareketiyle bile ortaya çıkan en önemli enerji kaynağı...

İçinde yaşadığımız dünyaya geri dönülemez şekilde hasarlar bırakan atıklar ve tükenmek üzere olduğu için uğruna savaşlar çıkan diğer pek çok enerji kaynağının aksine sınırsızdır. Tükenme tehlikesi yoktur çünkü sonsuza dek dönüştürebilme özelliğine sahiptir. Ancak asıl zor olan, doğadaki bu sınırsız enerji kaynağının, insanlığın hizmetine sunularak canlılığa zarar vermeden doğru kullanımına erişebilmektir. İşte Tesla, tam da bunu başarmıştır.

Bir sandalla sonsuz gibi görünen büyük bir nehrin üzerinde yolculuk yaptığınızı hayal edin. Bulduğunuz yerde susuzluk çekmeniz kadar anlamsız bir şey yoktur. Su her yerdedir ve yapmanız gereken tek şey, elinizdeki kabı nehre daldırdıktan sonra ağızınıza götürmektir.

İnsanlığa, nehirden bahseden de, kullanmamız gereken kabı icat eden de Tesla olmuştur.*

* "The Secret Of Nikola Tesla", Belgesel

Tesla'yı ölümsüz kılan ve bir bilimadamından daha fazlası olarak anılmasını sağlayan şey; icatlarının tümünü insanlık adına yapmış olmasıdır. Onun en büyük savaşı fikirlerini kabul ettirmek üzerine değil, enerji kaynakları yüzünden çıkan savaşları yok etmek üzerinedir. Her dönemin kendine has kurulu bir sistemi ve bu sistemin değişmemesi için direnç gösteren güç sahibi kişileri olmuştur ve olmaya devam edecektir.

Tesla'ya göre; cehaletin yok olması demek diğerleri tarafından oluşturulan sisteme kolayca adapte olmak demektir. Meşhur güncesinde konuyu şu sözleriyle açıklar:

“Cehalet, önyargı ve atalet, fikrin erken gelişimine ket vurur... Samimiyetsiz bileşenler ve bencil sömürücüler itibarını zedeler. Düşmanları ona saldırır ve onu yargılar. Ama en nihayetinde bütün bariyerler yıkılır ve yeni fikir bir yangın gibi yayılır.”

Tuğba Sarıunal

“Bırakın doğruları gelecek söylesin ve herkesi eserlerine ve başarılarına göre değerlendirsin.

Bugün onların olsun ama uğrunda çok uğraştığım gelecek, benimdir.”

– Nikola Tesla

-I-

“O kadar cahilsiniz ki, dininiz var diye ahlaka ihtiyacınız kalmadığını sanıyorsunuz.”

- Nikola Tesla

10 Temmuz 1856’da Hırvatistan’ın Lika bölgesinin Smiljan köyünde, din görevlisi bir baba ve ev hanımı bir annenin beş çocuğundan dördüncüsü olarak dünyaya gelir. Çocukluğunun ilk yıllarında üstün zekâ belirtileri göstermeye başlayan Nikola Tesla, beş yaşına geldiğinde trajik bir olay sonrası ağabeyini kaybeder. Kaynaklarda net ve doğrulanmış bir bilgi olmamasına rağmen, biyografisini kaleme alan kimi araştırmacılara göre Tesla’nın ağabeyi, safkan bir İngiliz atından, kimilerine göre evin kilerine açılan yüksek bir merdivenden düşerek hayatını kaybetmiştir.

Ancak ağabeyinin ölmeden önce konuşabildiği kadarıyla Nikola'nın adını tekrar etmesi, ailesinin kazaya küçük oğulları Nikola'nın sebep olduğunu düşünmesine yol açar.

O günden sonra yaşanan olayla ilgili hiçbir şekilde konuşmayan Tesla, çocukluğu boyunca çok sevdiği annesi tarafından suçlanan, başarılı olduğunda bile onaylanmayan, sevgiye aç biri olarak yetişecektir. Yaşadığı pek çok psikolojik problem de yine aynı dönemde baş gösterir. Bilinen ilk rahatsızlığı, birkaç oda ötesindeki saatin tik-tak seslerini bile duyabilmesi, bulunduğu ortamda uçan bir sineğin vızıltılarını yüksek frekanslarda algılayabilmesi, sadece gözlem yaparak cisimlerin üçboyutlu analizini çıkarabilmesiyle tanımlanan aşırı duyarlılık, yani hipersensitivite rahatsızlığıdır.

Hayatının hiçbir döneminde sosyal ilişkiler konusunda başarılı biri olamamıştır. Hareketlerinde sürekli bir tekrar etme hali vardır. Üç ve üçe bölünebilen sayılara takıntılıdır. Temizlikle fazla ilgilenir ve yürürken adımlarını saymaya kendini mecbur hisseder. Kristal, inci ve pırlanta gibi parlak cisimleri izlemeyi seven biri olmasına rağmen herhangi bir kadında bunları gördüğünde tiksinti duyduğundan bahseder. Her öğünde yediği yemeklerin hacmini hesaplar, kimsenin saçına dokunamaz ve mikroplara karşı aşırı derecede duyarlıdır. Yaşadığı dönemde

tanısı konulmamış olsa da, günümüz şartlarıyla incelendiğinde tüm bu belirtiler, Nikola Tesla'nın 1838'de Jean Esquirol tarafından literatüre geçirilmiş Obsesif Kompulsif Bozukluk (OKB) olarak tanımlanan başka bir psikolojik rahatsızlığa daha sahip olduğunu gösterir.

Tesla ayrıca görünmeyen kişilerle konuştuğunu ve beyninin içinde dönen sesler yüzünden pek çok geceler uyumakta zorlandığını da söyler. OKB hastası, aşırı duyarlılıktan mustarip ve ayrıca şizofreni başlangıcıyla da mücadele eden asosyal bir çocuktur.

Ağabeyinin ölümüyle ilgili yaşadığı travmanın etkilerini, ailesi tarafından sürekli suçlandığı için bir türlü aşamaz. Beş yaşından itibaren maruz kaldığı bu süreci, bir yetişkin olduğunda şu cümlelerle açıklar: "Bu nedenle, kendime karşı güvensiz bir çocuk olarak büyüdüm. Ama aptal bir çocuk değilim kesinlikle..."

Her şeyin farkındadır ancak suçlandığında kendisini savunamayacak kadar da çocuktur hâlâ. En yakınları tarafından kendisine yapılan tenkitleri ve başarısız biri olacağına dair telkinleri doğru kabul edip benimser. Henüz altı yaşındayken, köyünün su çarklarını onarıp, sarsıntısız ve suda sorunsuz çalışan yeni çarklar icat ettiğinde bile durum değişmeyecektir. Yaşından büyük becerilere sahip bir çocuktur ancak travmatik hayatı yüzünden yaşından büyük acılar çektiği için erkenden olgunlaşan bir gence evrilecektir.

Görme engelli anneannesinin yedi çocuğundan biri olan annesi de aslında küçük oğlu Tesla gibi üstün yeteneklere sahip bir kadındır. Kasabadaki insanların hayatlarını kolaylaştıracak çeşitli icatlar yapmakta, dokuma aletleri geliştirmekte ve kendi ürettiği iplerden kaliteli kumaşlar dokumaktadır. Seneler sonra annesinden bahsederken, onun da takdir görmemiş bir deha olduğundan söz eder Tesla:

*“O birinci sınıf bir mucitti ve inanıyorum ki, modern hayattan ve onun geniş olanaklarından bu denli uzak yaşamasaydı dünyayı etkileyen birçok büyük başarının altında onun da imzası bulunurdu. İhtiyaç duyduğu her türlü aleti kendisi tasarlıyor ve üretebiliyordu. Tohumları ekme, büyütme ve en sonunda bitkiyi liflerine ayırma işini bile kendi hallediyordu. Sabahtan akşama kadar hummalı bir tempo ile çalışıyordu.”**

Yaşadığı olumsuz şartların içinde sıkışıp kaldığı için potansiyelini yavaş yavaş kaybederken mutsuz bir kadına dönüşen annesi, belki de yetiştirdiği ailede çocukluğunu hiçbir zaman yaşamadığı, çok az onaylandığı, hayal ettiği hayatı gerçekleştirmediği için kendi çocuklarını da tenkit eden birine dönüşmüştü.

* *Anlaşılamamış Dâhi*, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi

Yetişkinlik hayatı boyunca annesine yazdığı mektuplarda ona olan özlemini dile getiren Tesla, kendi bildiği şekilde annesiyle dertleşmeye devam eder:

“İnsanlığa hizmet ettiğim bu yıllar bana yalnızca aşağılanma duygusu ve hakaret getirdi. Son günlerde geceleri dışarıdan gelen dua eden sesler duyuyorum, ancak kapıyı açtığımda hiç kimseyi göremiyorum. Senin nasıl olduğunu bile bilmiyorum, ama iyi olmadığını biliyorum. Keşke yanımda olabilseydin.”

Ancak bu mektupları hiçbir zaman annesine göndermeyecektir.

“Tarihin başlangıcından bu yana gerçekleşen
bu en büyük savaştan (II. Dünya Savaşı)
yeni bir dünya doğmalıdır.

İnsanlığın fedakârlıklarını haklı çıkaracak
bir dünya... Bu yeni dünyada zayıf güçlünün,
iyiyse kötünün suiistimaline uğramamalı;
fakir zenginin şiddetiyle aşağılanmamalı.

Zihnin yaratımları, bilim ve sanat,
topluma insanlığın daha iyi ve barış içinde
yaşamaları için hizmet etmeli, bireylerin bencilce
servet edinmeleri için değil. Bu yeni dünya
mazlumun ve hor görülenlerin değil, onur
ve saygınlıkta birbirine eşit, özgür insanlarla
ulusların dünyası olmalıdır.”

– Nikola Tesla

-II-

*“Bilim insanı hemen sonuç beklemez.
İcatlarının hemen kabul edilmesini de beklemez.
Onun görevi ardından gelecek olanlar için
temel hazırlamak ve yolu işaret etmektir.
Emek vermeli ve umut etmelidir.”*

- Nikola Tesla

Tesla yedi yaşına geldiğinde yaşadıkları evin çatısına çıkarak, şemsiyeyle uçma denemeleri yapar, eski tip saatleri tamir etmeye çalışır ve haziranböcekleriyle çalışacak bir motor icat etmeyi dener. Zaman zaman başarılı, zaman zaman başarısız olur ancak denemekten asla vazgeçmez. Yedi yaşında cılız bir çocuk için fazla inatçıdır. Kürdanlardan oluşan yel değirmeni

formunda on altı böceğin gücüyle çalışacak hafif bir tasarım yaptığında bir kez daha başarısız olur ancak vazgeçmez. Parçalara ayırabileceği her alete meraklıdır. Seneler sonra yaşadığı bu dönemi şöyle anlatır:

“İlk aşamada oldukça başarılı oluyordum da ikinci kısma gelince hep tökezliyordum...”

Bir saati yeniden birleştirebilmesi için otuz yıl geçmesi gerekecektir.

Dokuz yaşına geldiğinde yaşadığı köye ihtişamlı bir itfaiye birimi kurulur ve köy halkı merakla açılış gününü bekler. Nihayet büyük gün geldiğinde itfaiye ekibi için görkemli bir geçit töreni düzenlenir, kutlamalar yapılır ve döneminin en ileri teknolojiyle tasarlanmış yeni tip su pompasıyla gösterinin asıl önemli kısmına geçilir. Ancak tam o sırada hiç beklenmedik bir aksilik yaşanır. Su pompası saatler süren uğraşlara rağmen bir türlü çalıştırılmaz. Köyün ileri gelenlerinin de dahil olduğu erkek grubu pompayla ilgili uğraşlarına son vermek üzereyken, tüm gün kırlarda gezen Tesla görünür sahnede. Sorunun ne olduğunu anlamak için kısa bir süre düşündükten sonra nehrin soğuk sularına atlayarak, pompaya bağlı hortumun dirsek yaptığını keşfeder. Sadece dakikalar sonra pompadan su geldiğini gören köy halkı sevince boğulurken, delikanlılardan

birkaçı Tesla'yı omuzlarına alır. Yıllar sonra o günü şu satırlarla anlatacaktır Tesla:

“Siraküs’ün sokaklarında çırılçıplak koşuşturan Arşimet dahi benim o gün olduğum kadar etkileyici olmamıştır. Omuzlarda taşınyordum. Tam anlamıyla kahraman olmuştum.”

Fotoğrafik hafızası ileri derecede geliştiğinden, icatlarını yaparken denemelerde bulunmaz, taslaklarını aklında çizer ve hayal ettiği prototipin bire bir aynısını gerçeğe dönüştürür. Formül, çizim ya da taslak kullanmaması iş hayatında da ekip çalışmalarına uyum sağlamasını ve diğer mühendislerle çalışmasını zorlaştırır. Çünkü çalıştığı herkes elle tutulur, gözle görülür planlar ister. Oysa Tesla’da bunların hiçbir karşılığı yoktur.

Bir icat kafasının içinde tamamlandığında, konu kapanmıştır onun için. Dahası zaman kaybıdır. İdeal haline getirdiği çalışma prensibini ise şu cümleleriyle özetler:

“Benim yöntemim farklı... Fikri hemen eyleme dökmeye kalkışmam. Aklımda bir fikir filizlendiğinde bunu ilkönce kafamda şekillendirmeye başlarım. Yapıyı değiştiririm, eklemeler yaparım ve aygıtı zihnimde

* Anlaşılamamış Dâhi, Margaret Cheney, Aykırı Biyografi